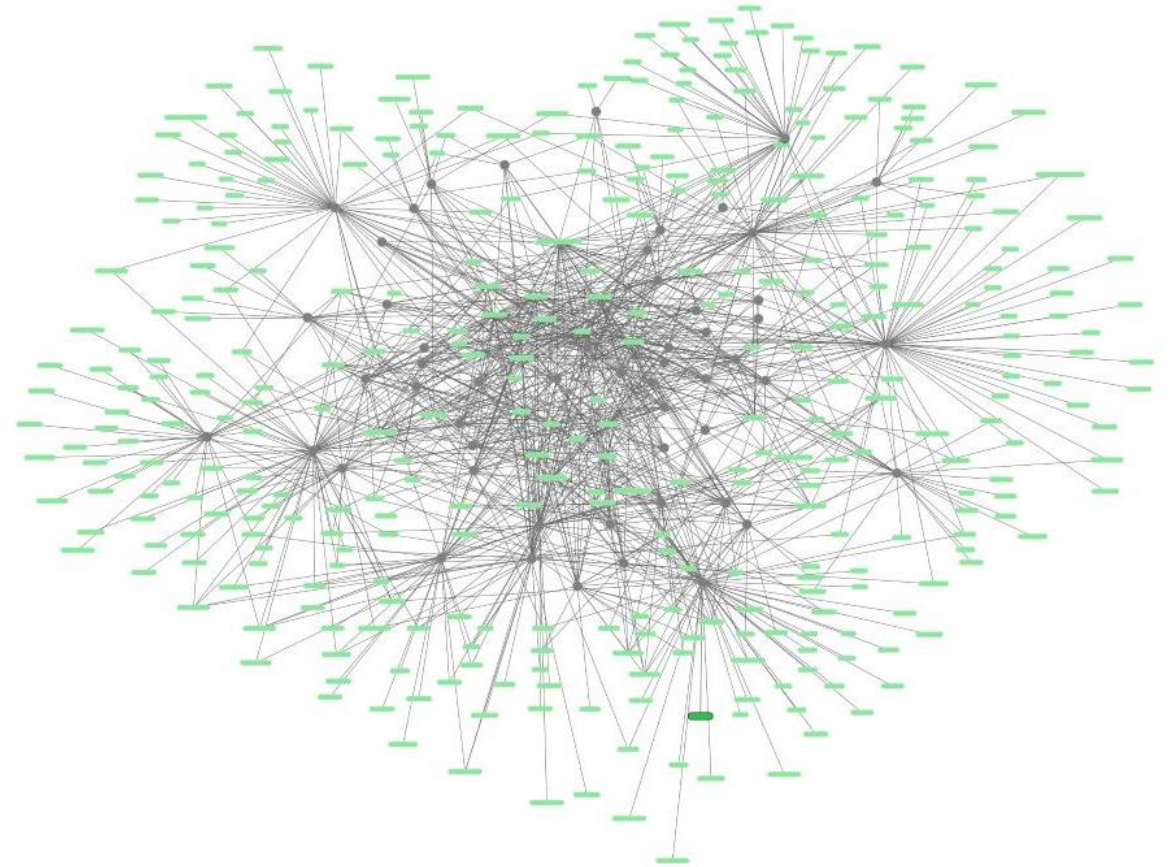

HIILINEUTRAALI
POHJOIS - SAVO

Pohjois-Savon ilmastoverkosto: työkaluja vaikuttavaan verkostotyöhön

Tapio Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus
Ilmastoyhteistyön parhaat ideat
23.4.2025

HIILINEUTRAALI
POHJOIS - SAVO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä on vaikuttava verkostotyö?

Mitä on vaikuttava verkostotyö?

”Verkostotyö on omaehtoisten toimijoiden, pitkään jatkuvaa ja luottamukseen perustuvaa yhteistyötä.”

Timo Järvensivu
Verkostojen johtaminen
Books on Demand 2019

Mitä on **vaikuttava** verkostotyö?

Kirjoita ajatuksia tai esimerkkejä
keskustelukenttään, kiitos!

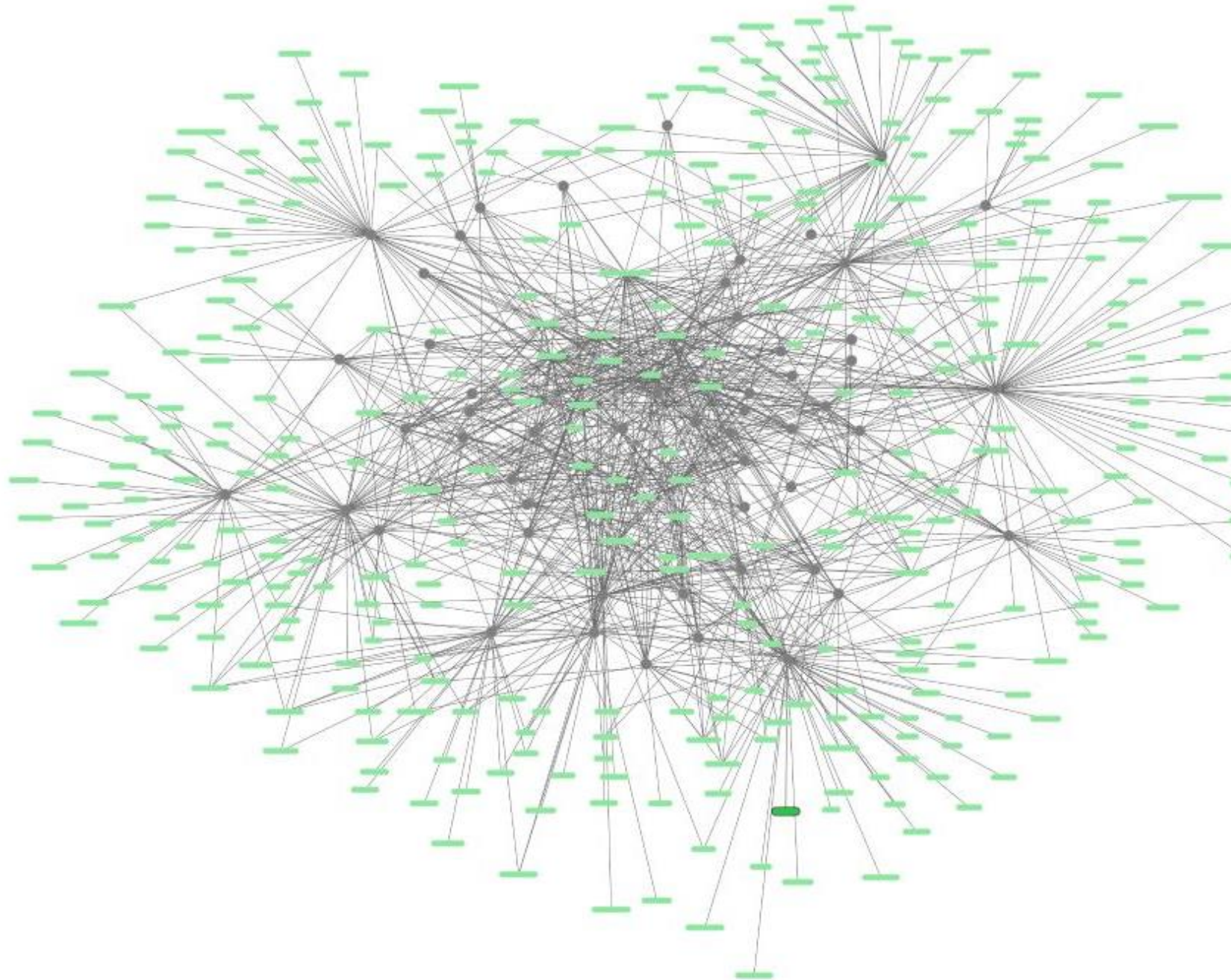

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Työkaluja ja toimintamalleja vaikuttavaan verkostotyöhön

Saa kopioida, varastaa ja
skaalata!

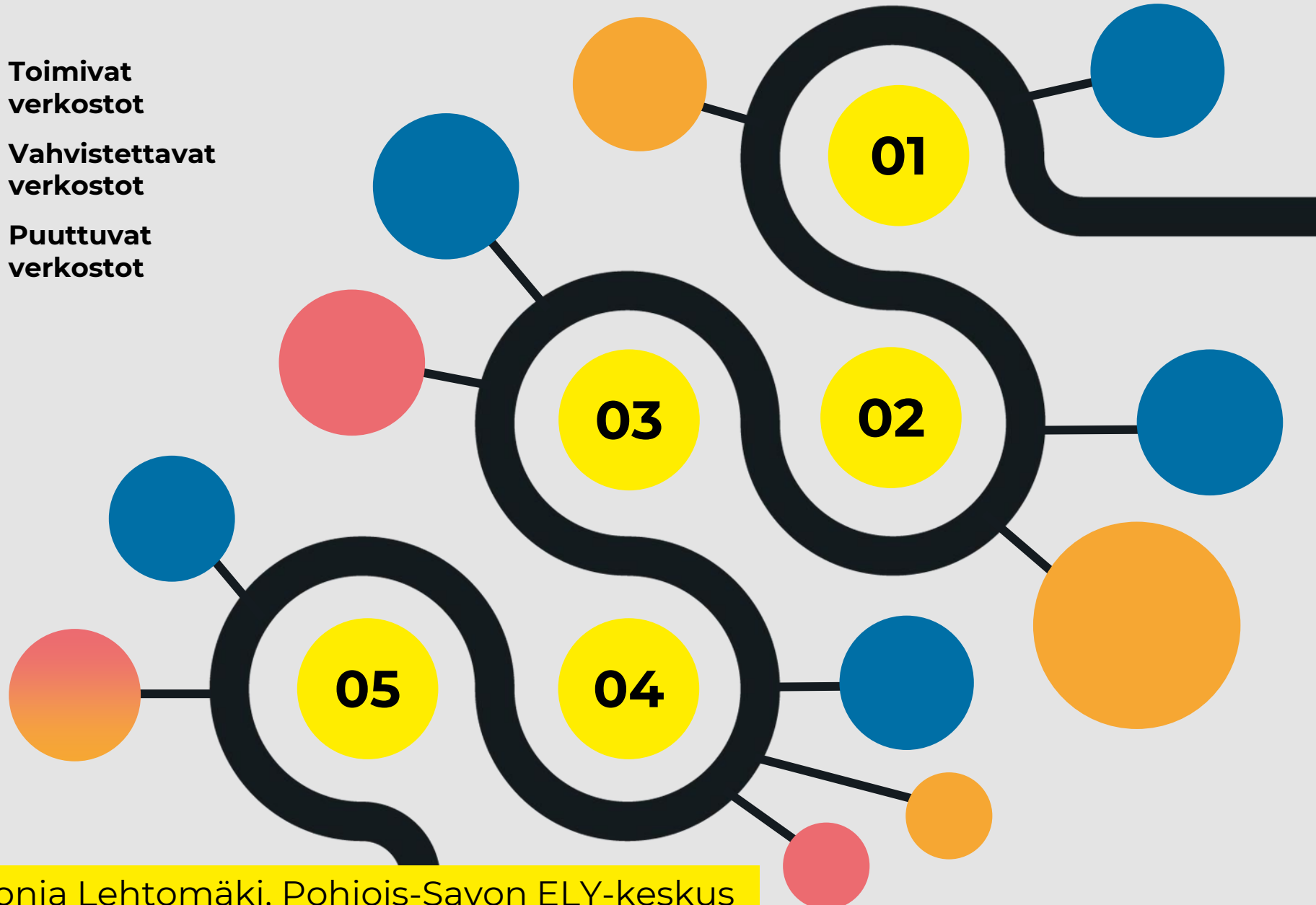

1. Yhteisten tavoitteiden ja verkostojen kehittämistarpeiden tunnistaminen

Ilmastotyön tavoitteet ja verkostot Pohjois-Savossa

- Toimivat verkostot
- Vahvistettavat verkostot
- Puuttuvat verkostot

01

Hiilineutraali Pohjois-Savo
vuoteen 2035 mennessä.

02

Ilmastomuutokseen
sopeutumisen vahvistaminen

03

Tilannekuvan ylläpito ja
viestintä päästöistä/
hiilitaseesta sekä
sopeutumisesta.

04

Ilmastotyön tärkeyden ja
merkityksellisyyden esille
tuominen.

05

Muutosvalmiuden
vahvistaminen pohjois-
savolaisissa.

Ilmastotyön tavoitteet ja verkostot Pohjois-Savossa

01

**Hiilineutraali Pohjois-Savo
vuoteen 2035 mennessä.**

Toimivat verkostot

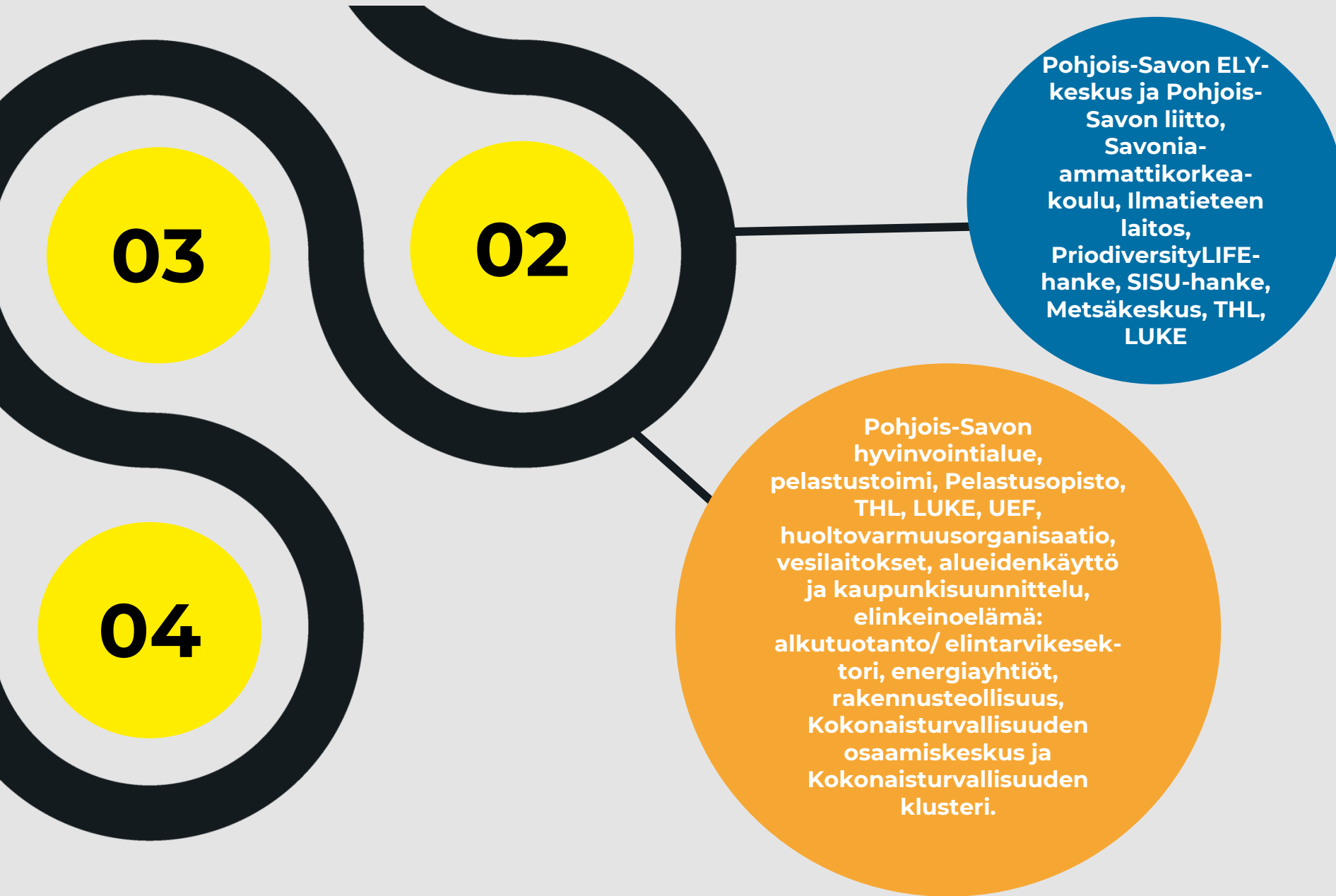

Vahvistettavat verkostot

Puuttuvat verkostot

Ilmastotyön tavoitteet ja verkostot Pohjois-Savossa

02

Ilmastomuutokseen sopeutumisen vahvistaminen.

Toimivat verkostot

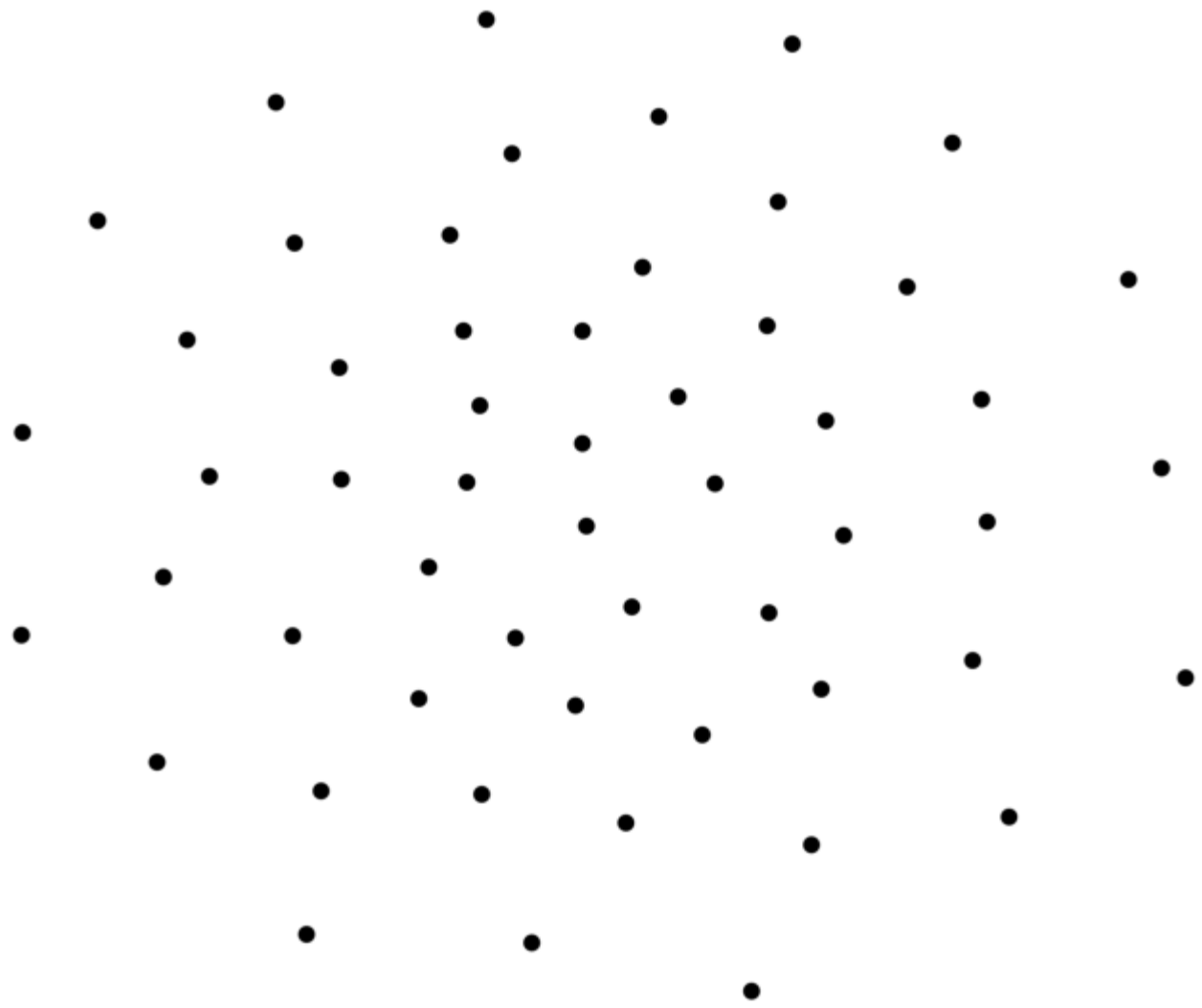
Vahvistettavat verkostot

Puuttuvat verkostot

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Pohjois-Savon
ilmastoverkoston
tilaisuudet
2020-2024

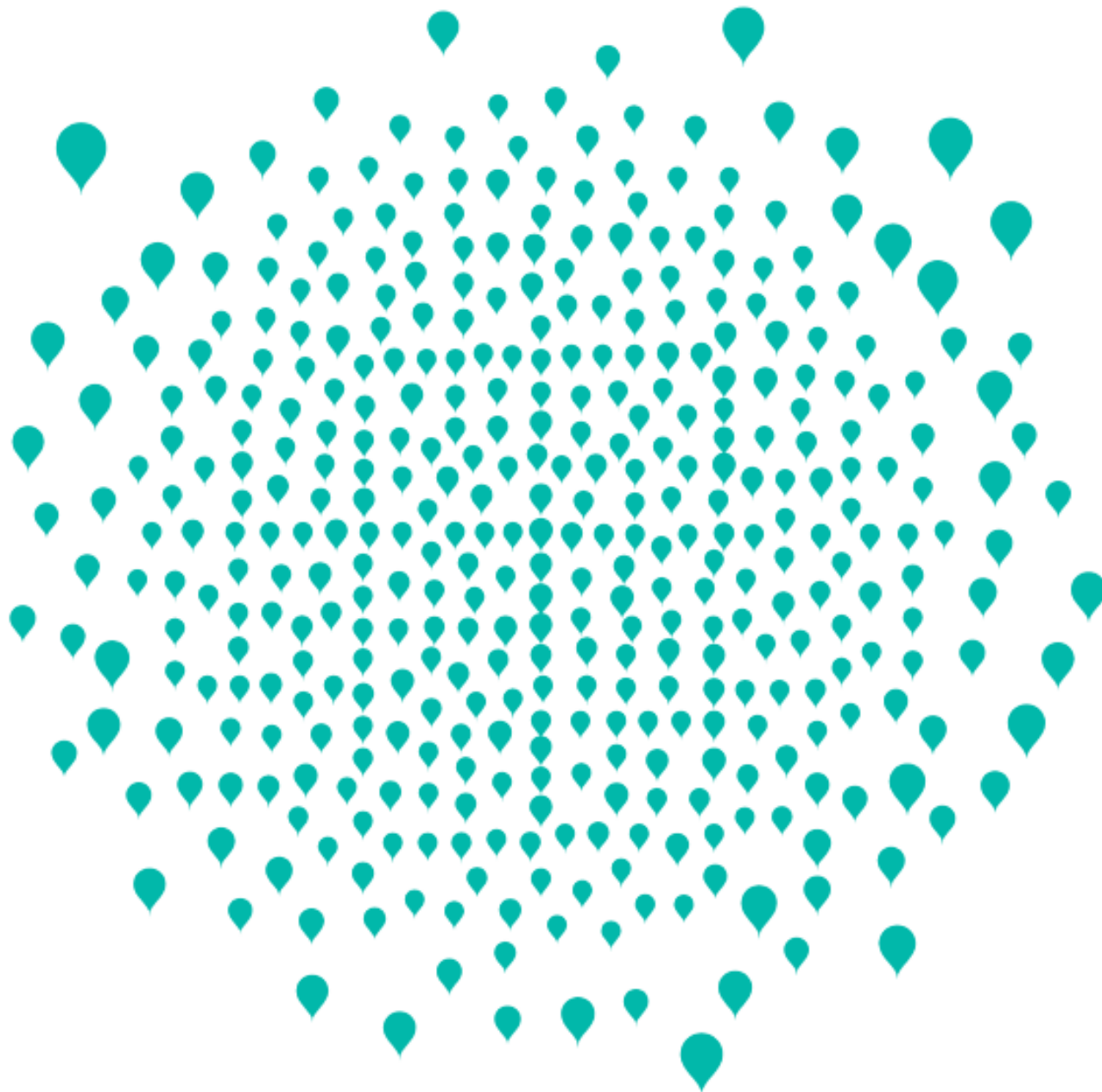
54

tilaisuutta

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

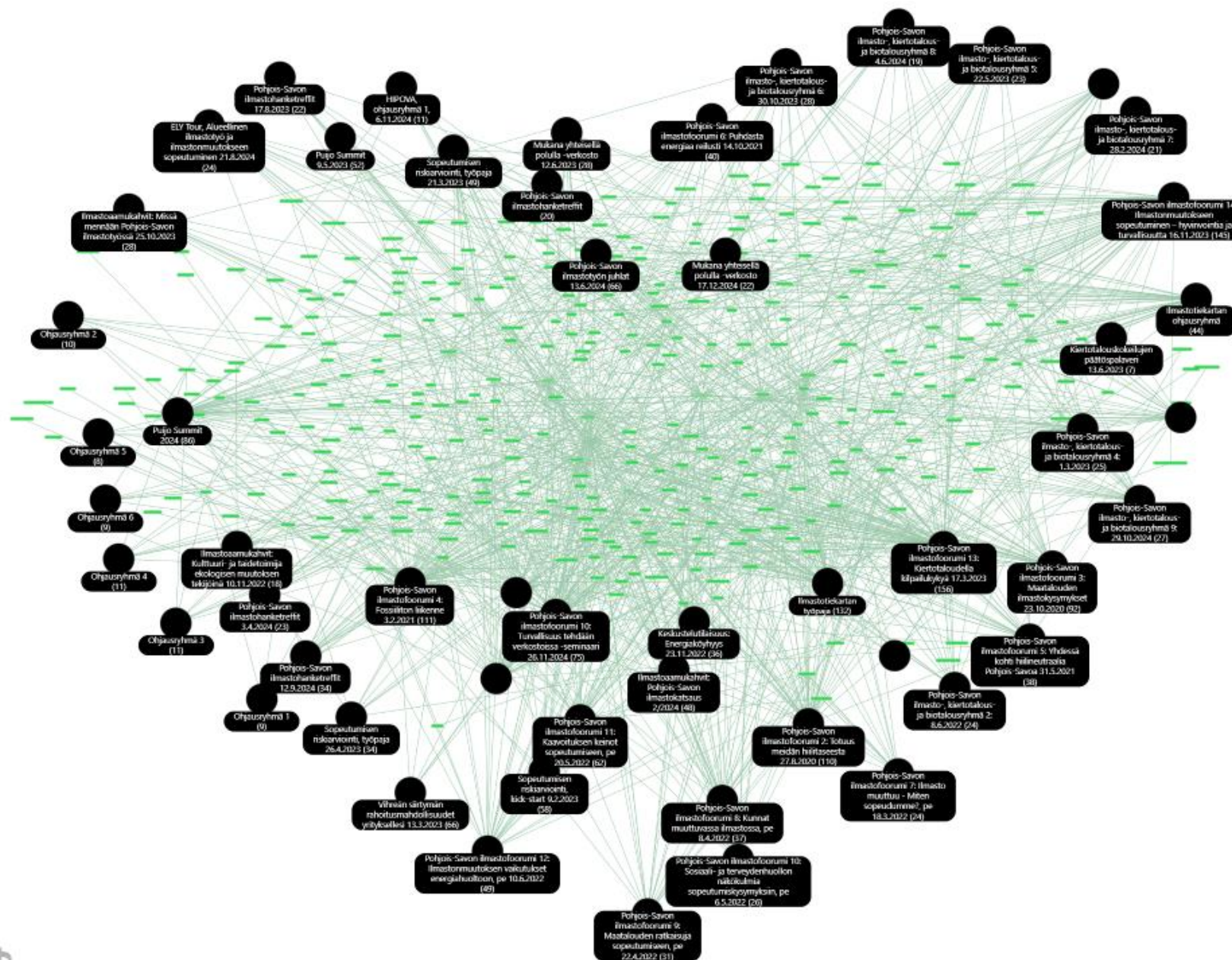

Pohjois-Savon
ilmastoverkoston
tilaisuudet
2020-2024

2521
osallistujaa
411
eri henkilöä

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tilaisuus

Organisaatio

2. Toimeenpano, seuranta ja jatkuvuus

Pohjois-Savon ilmasto-, kiertotalous- ja biotalousryhmä eli ilmastotiekartan seuranta- ja toimeenpanoryhmä

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

29
organisaatiota

Ryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa.

hiilineutraalipohjoissavo.fi/yhteiso/

Hanketoiminta ja jatkuvuuden varmistaminen

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

3-vaiheinen hankekokonaisuus 2020- 2026

HIMA-, HIPO- ja HIPOVA-
hankkeet

Rahoitus

EAKR 75-80 %, Pohjois-
Savon kehittämisrahasto,
ELY-keskus

Yhteisbudjetti

1 600 000 €.

Hiilineutraali Pohjois-Savo - vastuullisesti ja vaikuttavasti (HIPOVA)

Pohjois-Savon
ilmastotiekartan
toimeenpano, seuranta
ja päivittäminen

Ilmastomuutokseen
sopeutuminen
suunnitelmallisesti,
laajalla verkostolla

Vahva ilmastokulttuuri
ympäristö-
vastuullisuustyön ja
ympäristö-dialogin
menetelmin

Ilmastoviestintää
vaikuttavasti ja
saavutettavasti

Rahoitus

Pohjois-Savon liitto / EAKR
Pohjois-Savon kehittämisrahasto
Pohjois-Savon ELY-keskus

Toteutusaika

1.3.2024 –
31.12.2026

Budjetti
889 906 €

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

Euroopan unionin
osarahioittama

3. Kohtaamiset ja sitoutuminen

Pohjois-Savon ilmastofoorumi

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tavoite

Tavoitteena on lisätä keskustelua ilmastoasioiden ympärillä sekä jakaa tietoa ilmastonmuutoksesta. Tapahtumien myötä haluamme hälventää ilmastonmuutokseen liittyviä epäluuloja tuoden esille eri näkökulmia sekä tutkittua tietoa.

Tulos

25 ilmastofoorumissa on jaettu teematietoa ilmastonmuutoksesta ja kiertotaloudesta.

Lisätietoa

hiilineutraalipohjoissavo.fi/ilmastotyö/ilmastofoorumi/

Foorumit 2024

- Ti 26.11.2024 Turvallisuus tehdään verkostoissa
- Ti 22.10.2024 Ilmastoaamukahvit: Pohjois-Savon ilmastokatsauksen julkaisu
- To 13.6.2024 Pohjois-Savon ilmastotyön juhla

Foorumit 2023

- To 16.11.2023 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen – hyvinvointia ja turvallisuutta
- Ke 25.10.2023 Ilmastoaamukahvit: Missä mennään Pohjois-Savon ilmastotyössä ja vihreässä siirtymässä?
- Pe 17.3.2023 Kiertotaloudella kilpailukykyä

Foorumit 2022

- 10.11.2022 Ilmastoaamukahvit: Taide- ja kulttuuritoimijat ekologisen muutoksen tekijöinä
- *Sopeutumisen webinaarisarja:*
- Pe 10.6.2022 Ilmastonmuutoksen vaikutukset energiahuoltoon
- Pe 20.5.2022 Kaavoituksen keinot sopeutumiseen
- Pe 6.5.2022 Sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmia sopeutumiskysymyksiin
- Pe 22.4.2022 Maatalouden ratkaisuja sopeutumiseen
- Pe 8.4.2022 Kunnat muuttuvassa ilmastossa
- Pe 18.3.2022 Ilmasto muuttuu – Miten sopeudumme?

Foorumit 2021

- To 14.10.2021 Puhdasta energiaa reilusti
- Ti 28.9.2021 Ilmastoaamukahvit: Metsät ja ilmastonmuutos
- Ma 31.5.2021 Yhdessä kohti hiilineutraalia Pohjois-Savoa
- Ke 24.3.2021 Ilmastoaamukahvit: Hiilijalanjäljen laskenta
- Ke 3.2.2021 Fossiiliton liikenne

Foorumit 2020

- Ti 15.12.2020 Ilmastoaamukahvit: Ilmastoturvallisuus ja sopeutuminen
- Pe 30.10.2020 Ilmastoaamukahvit: Tuulivoima
- Pe 23.10.2020 Maatalouden ilmastokysymykset
- To 27.8.2020 Totuus meidän hiilitaseesta
- To 28.5.2020 Tekemistä vaille valmis

Ilmastohanketreffit

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tavoite

Koota yhteen kestävyyshankkeissa toimivat ja saada tietoa hankkeiden toimenpiteistä.

Tulos

Tiedonvaihto, yhteistyöhankkeet, tapahtumayhteistyö, viestinnän uudet avaukset.

Euroopan unionin
osarahoittama

KESTÄVYYSVIESTINNÄN AJATUSPAJAT KEVÄELLÄ 2025

TIEDE

to 30.1. klo 13-15.30 Ilmastoviestintää ihmisaivoille
Oivalluttajana toimii ilmastotutkija, tiedeviestinnän asiantuntija
ja tietokirjailija (FT) Mira Hultkonen

JOURNALISMI

ti 18.3. klo 13-15.30 Peili vai murrosvoima?
Oivalluttajana toimii Uusi Juttu -julkaisun perustaja,
päätoimittaja ja journalistiikan dosentti (YTT) Olli Seuri

ARVOT JA YHTEISÖLLISYYS

ti 29.4. klo 13-15.30 Kansalaisliikkeen voima ja vaikutus
Oivalluttajana on Protect Our Winters Finland ry:n viestintäasiantuntija
ja Suomen nuorten ilmastodelegaatti (2025-2026) Saara Böök

Paikka: Pohjois-Savon maakuntatalo
Sepänkatu 1, Kuopio

Mukana yhteisellä polulla -verkosto

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tavoite

Sitouttaa alueen toimijat Pohjois-Savon ilmastotiekartan toimeenpanoon.

Tulos

35 organisaatiota on asettanut omat tavoitteensa ja kertonut toimenpiteistä osoitteessa hiilineutraalipohjoissavo.fi/yhteiso

4. Kokeilut ja lupa epäonnistua

Kokeilut

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tavoite

Kannustaa, rohkaista ja tukea alueen toimijoita kokeilemaan kestäviä ratkaisuja.

Tulos

Kiertokokeilut ostopalveluna:
16 tarjousta, joista valittiin kolme. Kaikki kokeilut täyttivät tavoitteensa!

26 ideaa poistotekstiilin hyödyntämiseen,
200 uutta kotitaloutta biojätteen keräykseen,
energiatehokas ratkaisu yrityksen
maalauslinjastolle.

Tulossa

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen kokeilut,
"Sopeudu kympillä", syksy 2025-

5. Viestintä

Valitut viestintäkanavat

- Hiilineutraalipohjoissavo.fi
- Uutiskirje, 8-10 kertaa vuodessa
- ELY-keskuksen Instagram ja LinkedIn
- YouTube, Pohjoissavolaiset ilmastoteot-videosarja

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Ajankohtaista Pohjois-Savon ilmastotyössä

KAIKKI JULKAISUT

BLOGIT

ILMASTOTEOT

TAPAHTUMAT

UUTISET

VIDEOT

YLEINEN

Pohjois-Savon ilmastokuulumiset – Huhtikuu 2025
15.04.2025

Pohjois-Savon lasten ja nuorten visioima tulevaisuus
nivoutuu yhteen Antti Karpisen luomassa
tulevaisuuskuvassa
11.04.2025

Tulevaisuutta luodaan tai heikennetään yhdessä
11.04.2025

Tulevaisuus kiinnostaa pohjoissavolaisia nuoria
11.04.2025

Ilmastomuutokseen sopeutuminen
sopeutussuunnitelma työpaja
09.04.2025

Pohjois-Savon lasten ja nuorten tulevaisuusfoorumi
10.4.2025
07.04.2025

Ilmastomuutokseen sopeutuminen
Ilmastoriskit
kaupunkisuunnittelu
25.03.2025

Hiilineutraali Pohjois-Savo
Ilmastokatsaus
puhdas sirtymä rahoitus vihreä sirtymä
Ilmastokatsaus 1/2025: Pohjois-Savon ilmastopäästöt ovat laskeneet 15 vuodessa yli 40 %
– Sähkötuotannon puhdistuminen leikkaa energiasektorin päästöjä
19.03.2025

Hiilineutraalipohjoissavo.fi

- n. 6000 kävijää / v
- n. 20 000 sivulatausta / v
- n. 70 ilmasto- ja kiertotalousartikkeliä / v
- 113 ilmastotiekartan toimenpiteen seurantatiedot (jatkuvasti päivittyvä)

Muistetaan juhlia onnistumisia ja viestiä niistä!

Pohjois-Savon ilmastotyön juhlat 13.6.2024

IIISALMEN SANO

[Etusivu](#) / [Paikalliset](#)

Olvin Iisalmen p
- iso etappi saavi

Olvin panimolla on tehty lukuisia ympäristön kannalta merkittäviä investointeja, kuten hiiliidioksidin talteenpäästäminen. Kuvassa laitosta esittelee prosessi-insinööri Risto Väisänen. OSSA SAVOLAINEN

Ilmastoteko-palkinnot

Pohjois-Savon ilmastoteko

Tiina Laine
Elin 19:30

Pohjois-Savon ilmastotyön onnistumisia
Samalla Pohjois-Savon Ely-keskus
vastuullisuudesta ja vaikuttavuudesta -hu

Kunniaa tuli myös Vieremälle, kun Pohjois-Savon ilmastoteko-
jaettiin ensimmäistä kertaa.

Vuoden ympäristökansalainen Tiina Kontio
kunnostaa lapsuutensa maisemaa Joroisissa

Olvin Iisalmen panimon ilmastotyö sai tunnustusta

Pohjois-Savon ilmastoteko-palkinnot jaettiin ensimmäistä kertaa. Kunniaa tuli myös Vieremälle.

Anni Nieminen

Olvin Iisalmen panimo sai Pohjois-Savon ilmastotekojen pääpalkinnon.

Vuoden neutraalein-palkinnon ja neljä muuta tunnustusta myönsivät Pohjois-Savon ely-keskus ja sen koordinoima Hiilineutraali Pohjois-Savo-hanke. Ilmastotyön onnistumisia juhliittiin torstaina Kuopion Saanassa.

Palkinnon perustelujen mukaan Olvi-konserni on tehnyt pitkäjänteistä työtä päästöjen vähentämiseksi.

Ensimmäinen iso etappi saavutettiin, kun Iisalmen panimosta tuli hiilineutraali viime vuonna.

Panimon tontilla sijaitsee oma biovoimala, jossa poltetaan muutama kilometrin päässä olevan sahan sivuvirtaa, kuoriseosta ja haketta.

Tuotteiden valmistuksessa käytetään vain uusiutuvaa energiaa ja tehtaalla on sähkötrukkeja ja

erilaisia kuljetinratkaisuja, jotka ovat korvanneet fossiilisia polttoaineita käyttävät trukit ja lavansiirtovaunut.

– On hienoa, kun tekemämme työ saa huomiota. Toivottavasti voimme esimerkillä auttaa muitakin löytämään heille sopivia tapoja tehdä ilmastotekoja, kommentoi Olvi Oyj:n vastuullisuuspäällikkö **Sari Lähteinen** tiedotteessa.

Osa päästöistä on kompensoitu kahden projektin kautta maatalous- ja vesisektoreilta.

Ylä-Savoon tuli myös Vuoden ilmastoinnovaatio-palkinto, joka luovutettiin Vieremän kunnan-

johtajalle **Mika Suomalaiselle** ja tekniselle johtajalle **Mikko Kajanukselle**.

Vieremä on julistautunut kuntaorganisaationa olevansa kokonaan vapaa fossiilisista polttoaineista vuonna 2027.

Kunnassa on rakennettu toimivaa ja poikkeuksellista bioenergiaa, jossa maataloilille luodaan mahdollisuus tuottaa biokaasua kannattavalla tavalla.

Vieremällä on otettu käyttöön nesteytettyä ja paineistettua biokaasua käyttävä varalämpölaitos ja kaasutankkausasema.

Kunta on myös muuttanut ajoneuvokalustoaan ja varavoiimajärjestelynsä biokaasukäyttöisiksi.

Vuoden ilmastovaikuttaja on Jyri Wuorisalo Savonia-ammattikorkeakoulusta, vuoden vastuullisuustekoa Mediateko Oy:n Better Friday -markkinointikampanja ja vuoden ympäristökansalainen on **Tiina Kontio** Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ry:stä.

Pohjois-Savon ilmastoteko-palkinnot jaettiin ensimmäistä kertaa. Ely-keskus on koordinoitu Pohjois-Savon ilmastotyötä EU-hanke-rahoituksella vuodesta 2020 alkaen.

”
Toivottavasti voimme esimerkillä auttaa muitakin.

Sari Lähteinen

Saara Karkulahti

Projektipäällikkö, ilmastoasiantuntija
Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke
+358 50 390 2765
saara.karkulahti(at)ely-keskus.fi

Anna Peltosaari

Ilmastoasiantuntija
Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke
+358 50 3961 052
anna.peltosaari(at)ely-keskus.fi

Sonja Lehtomäki

Projektisuunnittelija
Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti
(HIPOVA) -hanke
+358 50 3962 878
sonja.lehtomaki(at)ely-keskus.fi

Tapio Kettunen

Johtava ilmastoasiantuntija, Pohjois-Savon ELY-keskus
+358 295 026 710
tapio.kettunen(at)ely-keskus.fi

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO**

Ollaan yhteydessä!

www.hiilineutraalipohjoissavo.fi

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**